

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Notæ In Notas Willelmi Wendrockii Ad Ludovici Montaltii
Litteras, Et In Disquisitiones Pauli Irenæi Inustæ**

Fabri, Honoré

Coloniæ, 1659

In quartam Epistolam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39536

creto Pontificio æternis tenebris addictus: & hunc Willelme laudas? hanc pestem adornas, quia Jesuitis infestam putas? quid aliud reponerem? ad Decretum Innocentii & librorum damnatorum censum te remitto, in quo alios etiam invenies; Jansenium scilicet, Arnaldum, Sancygiranum, Fromondum & reliquos, qui pro Jansenio scripserunt: quos istarum laudum participes facias, æquum videtur.

In quartam Epistolam.

NOTA I.

Hic tandem ratiocinari cœpisti, bone Willelme, & contra Jesuitas rationis usum adhibes, quem in iis huc vsque ferre non poteras: * sed quam parum tuum ratiocinium, rationi & veritati consonet, breviter discutio. *Tota olim, inquis, & libera Sorbona, facultas Lovaniensis, Episcopi Gallia, Parochi Parisienses, Rothomagenses &c. Jesuiticam doctrinam, in Baunio censura sua notarunt, quã docet nunquam ab eo peccari, qui peccatum esse nescit: id est, à peccato immune esse, quod fit per ignorantiam invincibilem scilicet; nec quisquam est, qui aliam intelligat. Quid ergo mirum, inquis, si Catholici (scilicet Janseniani) ignorantiam juris naturalis & Decalogi, peccato non eximere, defendant? & in hanc rem, sugillas furiosum illum Apologistam, quem deinceps distinctionis gratia, secundum vocabo, vel alterum; & secundam Jansenii Apologiam laudas. Extendis præterea Baunii doctrinam ad omne ignorantia genus: tum*

* Pag. 46.

mollitiem tuorum arguis, qui hanc Jesuiticam doctrinam *erroneam* appellant, quam *hereticam* potiori jure appellare potuissent; cum fide constet, aliqua esse ignorantia peccata; * quod probas ex scripturis, ex Concilio Diospolitano, ex traditione; longum denique D. Bernardi locum adducis. hæc tui ratiocinii summa est.

Sed mi homo, totum hoc ratiocinium corrui, si quis vel uno verbo reponat, ignorantiam voluntariam & culpabilem, ut vocant à culpa non liberare; & hanc esse, quam scripturæ, concilia, traditio, Patres à peccato immunem esse negant. De invincibili nemo Catholicus neget: alioquin ex necessitate peccaretur, scilicet involuntaria: quod in tertia propositione damnatum est. Ad tua principia tuum ratiocinium reduco, scilicet, ad peccandi necessitatem, quam libertati ad merendum, & demerendum, ut vocant, officere non putas; quod scilicet necessarium cum voluntario aliquando conjunctum sit. Sed qui hoc dixerit, anathema. immo quod fit per ignorantiam invincibilem, voluntarium dici nequit: nec enim voluntas fertur in incognitum; nec volo admittere peccatum, quod ignoro; aut violare præceptum, quod nescio.

Quod autem Baunio affingis, calumnia est. Nempe ille de ignorantia, incogitantia, inconsiderantia invincibili duntaxat agit. Item ineptè fugillas alterum Apologistam, quasi vobis imposuerit, ignorantiam invincibilem à Jansenianis peccatum reputari; cum ii tamen peccatum duntaxat esse reputent *quidquid flagitii per eam fit*. Pudeat te aperti mendacii: ad pœnam libri: cita locum; lege à pag. 23. ad pag. 39. ubi auctor doctè, fusè, acriter tuum Mantaltium refutavit; eâ sanè verborum claritudine, quâ hujus erroris, qui apud vestros ultimo loco non est, tenebræ penitus profligantur: & hoc te valde pupugit: quanquam alii multi,

* Pag 47.

ut

ut Annatus, Martinon, Petrus à S. Ioseph, Marandæus hoc etiam munere peregre defuncti sunt. Porrò in hanc rem secundam Jansenii Apologiam laudas: librum scilicet Innocentii decreto in confixorum album relatum.

Vis demum dicam, quod res est? de ignorantia, ignorans ipse scripsisti: sed alios utique ignorantia, te tamen nullatenus excusat; cum in te voluntaria, crassa, vel ut vocant, affectata sit. In hoc do manus ultrò, ac descendo in tuam sententiam: ignorantiam scilicet tuam à peccato, eoque gravissimo non liberare. Nullus Baunius, vel Caramuel, vel Diana, nullus Casuista, quamvis laxioris doctrinæ auctor, secus sentiet. Censura Sorbonica, cujus mentionem facis, nondum prodiit; neminem igitur ferit: Lovaniensis suspecta est, & fingit Chimæras, quas notet: Episcopi Galliæ præmissam doctrinam nunquam damnarunt; si fortè Senonensem, Bellovacensem & Convenarum excipias; quorum in doctrina morum & fidei iudicium etiam suspectum est. Sed hîc tuos non alterius errores adnoto.

N O T A I I.

HOc paragrafo eundem * Apologistam impugnas, eò quod dixerit, impio non deesse gratiam sufficientem, bonæ scilicet cogitationis, remorsus, desiderii, timoris, sed ea parum advertere; Bellarmini locum de Grat. & lib. arb. lib. 2. cap. 6. statim opponis; tum juveniliter exultas contra hanc, inquis, Jesuiticam ineptiam; & negas, id sufficere, ut homo à peccato abstinere queat: intacta igitur & inconcussa Augustinianorum, id est Jansenianorum doctrina, qui evidentissime probant, Scripturæ & Patrum

* Pag. 48.

auctori-

auctoritate, & compellata cujusque conscientia & experientia, gratiam sufficientem peccantibus revera deesse: * immò contrariam doctrinam bonis gravem & molestam, peccantibus odiosam esse contendis; atque adeò Pelagianam; cùm seclusis etiam conscientiae morsibus, in sola cognitione peccati, gratiam sufficientem collocet; præterquàm quòd hujusmodi morsus in quadam formidine positi esse dicuntur, quam idem Apologista pro vera gratia, qua peccata vitari possunt, obtrudit; quod ab Augustino, scilicet Iprensi, & gratiæ auctoribus, scilicet Jansenianis, centies explosum est.

Hic tuam fidem, Willelme, religionem, rationem desidero. Non advertis, aliud esse, aliquid leviori cogitatione attingere; aliud maturè ponderare, & penitiùs inspicere. Primum illud percipitur quidem, at leviter & minùs perfectè: quid mirum ergo, si minùs afficit? alterum verò altiùs imprimitur & inculcatur: quid mirum, si vehementiùs excitet? Sic oculus leviori aspectu nonnunquam aliquid delibat; idem aliàs fixo intuitu aspicit & lustrat. At quis nescit, leviozem illam cogitationem esse ad instar fermenti cujusdam & seminis, ex quo, ejusdem gratiæ beneficio, majorem & perfectiorem homo elicere possit, si velit. Hæc longè fusiùs prosequerer, si rerum honestarum & sanæ doctrinæ patiens esses; ac penitùs demonstrarem, illam omnino gratiam sufficere, ad hoc, ut aliquis peccatum vitare queat. Accedit, quod timeo, ut rem hanc capias, quantumvis à me paulò fusiùs explicetur, quam ab Apologista clarissimè alioquin, ac nitidissimè descriptam capere non potuisti. Facesse igitur cum tuis nugis, quas ignorantia juxtà atque malitiæ attribuo. Belarmini locus ad hanc rem non facit, nempe contra illos disputat, qui dicunt, Deum perpetuò pulsare

ad ostium cordis, & peccatores vocare, sed eos non percipere. Dissimilem quæstionem agitas. neutrum adstruit Apologista: vult enim, instinctus illos percipi, sed leviter, & minùs perfectè: nec Baunius aliam attentionem, cogitationem, reflexionem ad peccatum exigit, nisi eam, quæ ignorantiam invincibilem expungit.

Moynium deinde perstringis: Herculi, qui dormit, Pygmæus barbam vellicas: sed clavam time. Doctrinam illam Jesuiticam * *bonis gravem & molestam peccantibus odiosam* esse, tantum non juras. sed ne jurato quidem crederem: jurabis, scio, te fallere posse Deos. Præterea tuos illos bonos intelligis, & Portus-regalis pœnitentes: qui vel inde excusatos se volunt, dum ipsi peccant, quod gratia, ad hoc, ut possent non peccare, necessaria, iis defuerit: cum tamen illa, quam adeò improbas doctrina, nullum excusationi locum relinquat. Quid enim est quod peccator, quem patrati criminis arguo, pro sui defensione adducat? vix inquit, adverti animum ad legem divinam, ad pœnas inferorum, ad turpitudinem & malitiam actionis. Vix inquis: at saltem leviter hæc cogitatio cor & mentem tuam pulsavit. Ita est, inquis; levissimè tamen. Ex modico illo semine uberes fructus referre poteras: applicare animum, in tua potestate fuit, ejusdem divinæ gratiæ impulsu; & hoc nullatenus negas: quod reverà si fecisses & conatum, quem poteras, adhibuisses; dubio procul omni minimè peccasses.

Tecum ago Willelme, nec alium compello peccatorem. Quis enim graviùs unquam peccare potuit? tot ac tantos errores effutis, tot calumnias effundis, tot probra spargis & convitia; mortiferum denique piis & doctis hominibus extremæ maledicentiæ vi-

* Pag. 50.

rus aspergis : nullus Casuista tam gravia scelera excuset, nullus Confessarius dissimulet. Fateris ultrò, peccantibus gratiam sufficientem deesse, Sed hoc est hæreticum. Fateris, Augustinianorum esse doctrinam, sed damnatam : fat scio, quos intelligas. Timorem illum gehennæ, qui divina fide ac revelatione nititur, veram gratiam esse negas, sufficientem scilicet, ad non peccandum : quod cum tuis Gratia, scilicet Calvinianæ, Doctoribus liberè effutis. Hoc etiam est hæreticum, scripturæ & Tridentino repugnans : brevius respondere non possum. Pelagianismi notam eidem Apologistæ perperam inuris, eò quod cognitionem peccati deductam ex fide, aliosque pios motus divinitus immisos, à morfu licèt conscientia distinctos, pro sufficiente gratia acceperit : tu verò ipse in eandem notam incurris, qui negas hujusmodi motus & illustrationes, veram Christi gratiam esse. Verbo dicam, Willelme, eò spectas, ut nullam gratiam sufficientem esse velis, præter gratiam efficacem, in sensu scilicet Calviniano, qui Janseniano consentit : quam semper in ore, in animo & corde nunquam habetis ; alioquin ejuratis erroribus, Catholicam doctrinam, quam vobis optima parens Ecclesia tot Constitutionibus Apostolicis, atque Decretis explicuit, & proposuit, ulro amplexi estetis. Annis Willelme, cum tota reformatorum corona.

Notæ